

Kursplan för

Tal- och språkstörningar hos barn och ungdom - verksamhetsintegrerat lärande, 12 hp

Speech and Language Disorders in Children and Youth - Work-integrated Learning, 12 credits

Denna kursplan gäller från och med vårterminen 2020.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

[VT18](#) , [VT19](#) , [VT20](#) , [VT21](#) , [VT24](#)

Kurskod	2LG084
Kursens benämning	Tal- och språkstörningar hos barn och ungdom - verksamhetsintegrerat lärande
Hp	12 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Logopedi
Nivå	G1 - Grundnivå 1
Betygsskala	Underkänd (U) eller godkänd (G)
Kursansvarig institution	Institutionen för klinisk vetenskap, intervention och teknik
Beslutande organ	Utbildningsnämnden CLINTEC
Datum för fastställande	2017-10-26
Reviderad av	Utbildningsnämnden CLINTEC
Senast reviderad	2019-10-21
Kursplanen gäller från	Vårterminen 2020

Särskild behörighet

För tillträde till termin 4 gäller att student får restera med högst 15 hp från föregående terminer inom Logopedprogrammet samt godkänt resultat på momentet Professionell utveckling 3 (PU-veckan) från termin 3.

Mål

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- Undersöka, bedöma och diagnostisera barn och ungdom med tal- och språkstörning kommunikationssvårigheter samt läs- och skrivsvårigheter
- genomföra testning som del av bedömning, motivera val av testmetod samt utifrån analys av testresultatet föreslå åtgärder
- beskriva resultat av utredning och bedömning för föräldrar och personal i förskola/skola samt ge råd om riktade insatser, t ex stimulans eller hjälpmedel för kommunikation, läsning och skrivning

- planera och genomföra direkt och/eller indirekt behandling samt andra åtgärder
- utifrån bedömning av en patient värdera behovet av alternativ och kompletterande kommunikation (AKK), föreslå ett lämpligt AKK-sätt samt ge instruktion för användande till patient eller närstående
- utifrån remiss/frågeställning beskriva och diskutera logopediska åtgärder för barn med motoriska och/eller kognitiva funktionsnedsättningar
- formulera journalanteckningar och skriftliga utlåtanden på ett för området korrekt sätt och beskriva gällande juridik för journalskrivning
- samarbeta med patienter, anhöriga, kollegor och andra yrkesutövare på ett professionellt sätt
- i handledarsituationen reflektera över egna insatser
- identifiera och beskriva kompetenser hos minst tre andra professioner som logopeden samverkar med
- ge exempel på metoder som kan användas vid professionella samtal och relatera till teoribildning kring samtalsmetodik och professionellt förhållningssätt
- beskriva observatörens förhållningssätt till den triadiska situationen, dvs. observatör, observerad person och närstående samt reflektera över hur denna triad kan hanteras under olika omständigheter

Innehåll

Den verksamhetsförlagda utbildningen sker inom de logopediska verksamhetsområdena tal-, och språkstörning, kommunikationssvårigheter och läs- och skrivsvårigheter hos barn och ungdomar. .

Kursen innefattar undersökning, bedömning, analys, behandling, åtgärder och dokumentation av patienter/brukare inom verksamhetsområdet. Diskussion om motiv för val av metoder utifrån aktuell teori och evidens och med avseende på ICF-klassifikation ingår i kursen liksom beaktande av förutsättningar för bedömning och behandling av barn med flerspråkig bakgrund. Olika syn på hälsobegreppet och på barns utveckling diskuteras med utgångspunkt i en mångkulturell omvärld. Kursen innehåller IPL-inslag (interprofessionellt lärande) som riktar sig till pedagoger, lärare eller andra yrkeskategorier inom Habilitering och Hälsa.

I kursen ingår följande aktiviteter inom Professionell utveckling; fortsatta barnobservationer med seminarium samt undervisning om samtalsmetodik.

Arbetsformer

Den klinisk-praktiska utbildningen (praktik) omfattar VIL i verksamhet med huvudplacering i en verksamhet, t ex en logopedmottagning eller ett habiliteringscenter. Undervisningen ges i mindre grupper om 2-6 studenter. I verksamheten genomförs auskultationer och eget patientarbete under handledning samt deltagande i fallkonferens/teammöten, hem- och förskolebesök. VIL-relaterade aktiviteter vid lärosätet genomförs också i form av t ex workshop, genomgångar, och gruppövningar.

All undervisning är obligatorisk om inget annat anges på schemat. Vid kortare frånvaro ansvarar studenten själv för att ta kontakt med handledare och vid längre frånvaro ska kontakt även tas med kursansvarig lärare. För mer detaljerad information, se Studiehandledningen. Examintor bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Studieresultat kan inte rapporteras innan studenten deltagit i samtliga obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med examintors anvisningar. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa tillfälle kursen ges.

Examination

Sammanlagd examination av genomförd verksamhetsförlagd utbildning används vilket innebär uppnådda lärandemål under VIL-i verksamheterna enligt bedömning (se nedan) samt godkända

obligatoriska bedömningsinstrument: uppfylld närvaro, färdigställande av journaler, tillämpning av kunskaper och färdigheter enligt lärandemålen samt förmågan att samarbeta. Vid bedömningen tas också hänsyn till ett professionellt förhållningssätt i mötet med patienten/brukaren, anhörig och annan personal. Denna bedömning ställs i relation till att studenten går på termin 4 och ska uppnå lärandemålen under handledning.

Studering som inte blivit godkänd i verksamhetsförlagd utbildning har rätt att gå om det aktuella momentet en gång. Efter två underkända praktikperioder i samma moment kan studenten söka dispens hos utbildningsnämnden för att genomgå momentet ytterligare en gång.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning (VFU) eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När VFU avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat. I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt VFU-tillfälle på denna kurs.

Om det föreligger särskilda skäl, eller behov av anpassning för student med funktionsnedsättning får examinator fatta beslut om att frånga kursplanens föreskrifter om examinationsform, antal examinationstillfällen, möjlighet till komplettering eller undantag från obligatoriska utbildningsmoment, m.m. Innehåll och lärandemål samt nivån på förväntade färdigheter, kunskaper och förmågor får inte ändras, tas bort eller sänkas.

Övergångsbestämmelser

Examination kan ske enligt tidigare litteraturlista under en tid av ett år efter den tidpunkt då en förnyelse av litteraturlistan gjorts. Examination kommer att tillhandahållas under en tid av två år efter en eventuell nedläggning av kursen.

Övriga föreskrifter

Studenten förväntas följa de rutiner för hygien och arbetskläder som finns i den verksamheten där man är placerad.

Kursvärdering kommer att genomföras enligt de riktlinjer som är fastställda av Kommittén för utbildning på grund och avancerad nivå.

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Litteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Moment: VIL inriktning tal- och språksvårigheter 9 hp

Nettelblatt, U.; Salameh, E-K.

Språkutveckling och språkstörning hos barn.n D. 1,p Fonologi, grammatik, lexikon

Lund : Studentlitteratur, 2007 - 325 s.

ISBN:978-91-44-01771-6 LIBRIS-ID:9933760

[Sök i biblioteket](#)

Hansson, Kristina; Nettelblatt, Ulrika

Gramma grammatiktest för barn - helt set

Studentlitteratur AB, 2010

ISBN:91-44-06929-4 LIBRIS-ID:12076406

[Sök i biblioteket](#)

Hellquist, Britt

Metafon - helt set

Studentlitteratur AB, 2010

ISBN:91-44-06975-8 LIBRIS-ID:12076432

[Sök i biblioteket](#)

Hellquist, Bengt; Hellquist, Mia

Praxis : träningsmaterial för dyspraktiska barn enligt Nuffield Centre Dyspraxia Programme med svensk anpassning. Manual

Hellquist, Britt

2. uppl. : Lund : Studentlitteratur AB, 2011 - 64 s.

ISBN:91-44-07155-8 LIBRIS-ID:12076446

[Sök i biblioteket](#)

Rejnö Habte-Selassie, Gunilla

Koltis - helt set

Studentlitteratur AB, 2010

ISBN:91-44-06950-2 LIBRIS-ID:12076419

[Sök i biblioteket](#)

Bishop, D. V. M.

Test for reception of grammar : Version 2 : TROG-2 manual

Garsell, Maria

[Sverige) : 2009 - 81 s.

LIBRIS-ID:11768706

Heister Trygg, Boel

TAKK TAKK : tecken som alternativ och kompletterande kommunikation

2., rev. uppl. : Malmö : Södra regionens kommunikationscentrum (SÖK), 2010 - 87 s.

ISBN:978-91-633-6859-2 LIBRIS-ID:11860883

[Sök i biblioteket](#)

Magnusson, Barbro

Teckenkommunikation : grundordbok - med illustrationer

3. utg. : Lövestad : Bam språkteknik, 2008 - 97 s.

ISBN:978-91-633-2386-7 (sprialh.) LIBRIS-ID:10920618

[Sök i biblioteket](#)

Beukelman, David R.; Mirenda, Pat; Beukelman, David R.

Augmentative and alternative communication : supporting children and adults with complex communication needs

4. ed. : Baltimore : Paul H. Brookes Pub., cop. 2013 - 593 s.

ISBN:978-1-59857-196-7 (inb.) LIBRIS-ID:13496609

[Sök i biblioteket](#)

Lohmander, Anette

Svante Manual

2. uppl. : Studentlitteratur AB, 2015 - 95 s.

ISBN:9789144107400 LIBRIS-ID:17802293

[Sök i biblioteket](#)

Moment: VIL-inriktning läs- och skrivsvårigheter 3 hp

Järpsten, Birgitta; Taube, Karin

DLS. : Läsförståelse.

[Ny utg.] : Stockholm : Hogrefe Psykologiförlaget, 2009 - 14 s.

LIBRIS-ID:11909489

Järpsten, Birgitta

DLS : handledning : för klasserna 2 och 3

Hägersten : Psykologiförl., 1999 - 95 s.

ISBN:91-7418-247-1 (spiralh.) LIBRIS-ID:7641333

[Sök i biblioteket](#)

Järpsten, Birgitta; Taube, Karin

DLS : för skolår 4-6. Handledning

Stockholm : Hogrefe Psykologiförlaget, 2010 - 131 s.

LIBRIS-ID:12130858

Järpsten, Birgitta

DSL handledning : för skolår 7 - 9 och år 1 i gymnasiet

Stockholm : Psykologiförlaget, 2002 - 147 s.

ISBN:91-7418-278-1 (spiralh.) LIBRIS-ID:8740679

[Sök i biblioteket](#)

Johansson, Maj-Gun

Klassdiagnoser i läsning och skrivning för högstadiet och gymnasiet. : Handledning : [diktamen, avläsning, ordförståelse, läsförståelse]

[Ny utg.] : Hägersten : Psykologiförlaget, 2004 - 165, [2] s.

ISBN:91-7418-310-9 (spiralh.) LIBRIS-ID:9837474

[Sök i biblioteket](#)

Elwér, Åsa

Specifika läsförståelseproblem

LIBRIS-ID:11768969

Ingår i:

Samuelsson, Stefan

Dyslexi och andra svårigheter med skriftspråket

1. utg. : Stockholm : Natur & kultur, 2009 - 352 s.

ISBN:978-91-27-41934-6 LIBRIS-ID:11488801

[Sök i biblioteket](#)

Martell, Helena; Hjertstrand, Per

Avkodnings- och kodningsförmåga i årskurs 6 - en normering av LäSt

Avdelningen för logopedi, foniatri och audiologi, Institutionen för kliniska vetenskaper, Lund, 2011

Nielsen, Jørgen Chr.; Jensen, Svend Erik

Ordläsningsprov OS64 och OS120 : meningsläsningsprov SL60 och SL40 : [handledning

Magnusson, Eva; Naucér, Kerstin

Malmö : Pedagogisk design, cop. 1997 - 35 s.

LIBRIS-ID:8876324

Testbatteriet

Dalgaard, Kirsten; Krogshøj, Liselotte; Lund, Yvonne; Otzen, Elsebeth

Nypon förlag, 2011 - s.

ISBN:9789185857005 LIBRIS-ID:13515765

[Sök i biblioteket](#)

Manualer behöver ej köpas in då de finns på resp praktikplats alt. på enheten för logopedi
Ytterligare test kan tillkomma beroende på vad som används på respektive praktikplacering